

**«Projektēto
iekārtas,
jāskatās, vai
tas, ko esi
uzzīmējis,
arī
darbosies»
Atis Vilkājs**

▲ INŽENIERA PROJEKTĒTĀJA darbs prasa rūpību un uzmanību, dažkārt arī pacietību, lai nonāktu līdz vēlamajam rezultātam, bet Atis Vilkājs apgalvo, ka nekā grūta tur neesot. «Vienkārši zini, kas tev jādara, un dari.»

FOTO — ULDIS BRIEDIS, DIENA

Ar radošu pieeju

Atis Vilkājs zina, kā salikt **30 000 punktiņu divos kvadrācentimetros**

Diāna Kārkliņa

«**SKOLAS LAIKĀ** gribējis gan sēdēt pie datora, gan kaut ko radošāku izdomāt,» stāsta Atis Vilkājs (24) un teic, ka savā pašreizējā darbā ir atradis to, ko meklēja. Viņš ir inženieris projektētājs un piedalās iekārtu, ko izmanto medicīniski bioloģisko analīžu veikšanai laboratorijās, radīšanā. Līdz šī gada sākumam Ata darbvietā bija augsto tehnoloģiju uzņēmums *Biotechnomica*, bet kopš janvāra viņš pilnībā pārgājis uz darbu ar projektiem, ko īsteno uzņēmuma vecākais brālis — kompānija *Biosan*, ar ko *Biotechnomica* laboratoriju iekārtu izgudrošanā un ražošanā strādā roku rokā. Biotehnoloģiju joma pasaulē ir strauji augoša, un tai kā nozarē, kura nākotnē vēl tikai uzņems apgrīzienus, ir plašas perspektīvas. Arī Atis par izaugsmes iespēju trūkumu nesūdzas, tāpēc ar darbu un darbavietu ir pat ļoti apmierināts.

Novērtē auklēšanas

Kad vidusskolā bija jāizvēlas profesija, Atis to izlarija pēdējā brīdī. Rīgas Tehniskajā universitātē stājas ar domu par datoriem, bet tika uzņemts un diplomu ieguva inženierzinātnēs, mehānikā un mašīnbūvē. «Nebija tā domāts, bet joma izrādījās

īstā,» Atis saka, lai gan atzīst, ka, studijas sākot, bijis mazliet nobažījies. Tagad bažas jau sen kā pāri, un pēc sekmīgi iegūta maģistra grāda puišis turpina studijas doktorantūrā.

Kad Atis sāka meklēt savu pirmo darbu, viņš apzināti mērķēja uz tālām vakancēm, kas saistītas ar iegūto specialitāti — aparātu un mašīnu projektēšanu. Ar pirmo mēģinājumu šo ieceri gan neizvēlās īstenot, un Atis kļuva par tirdzniecības menedžeri *SIA Serpantins*, kas nodarbojas ar metālapstrādes iekārtu un instrumentu tirgošanu. Taču šajā darbavietā viņš nostrādāja vien dažus mēnešus, jo saņēma darba piedāvājumu no uzņēmuma *Biotechnomica*. «Direktors Sergejs Djačenko bija pazīstams ar RTU mācībspēkiem un caur viņiem meklēja studentus, kas varētu piedalīties iekārtu projektēšanā, rasešāna u.tml.» Atis stāsta. «Darba pieredzes nebija nekādas, tāpēc jāsapka liels paldies par to, ka uzņēmums mani pieņēma un apmācīja. Mūsdienās jau pieredzi prasa jebkurā darbā, neviens diez ko negrib ar jauniešiem īpaši auklēties, tērēt laiku apmācīšanai...» Darbvietā esot pretimnākoša, kad jāsavieno strādāšana ar studēšanu, Atis teic, bet piebilst, ka tas, ko iemācās praktiskajā dar-

bā, atšķiras no tā, kas tiek apgūts augstskolā.

Starp iekārtām un robotiem

SIA Biotechnomica iekārtas medicīniskajām laboratorijām veido no A līdz Z un pārsvarā tās ražo ārvalstu klientu vajadzībām Krievijā, Eiropā un Amerikā. Atis stāsta, ka inženiera projektētāja darbs nav iedomājams bez nemītiģas konsultēšanās ar kolēģiem. «Tiek dots uzdevums, un ir jāizdomā, kā to dabūt gatavi,» Atis saka un piebilst, ka strādājot sanāk izmantot ne vien datoru, bet arī izgudrotāja iemaņas un skrūvgriezi. «Sanāk arī kaut ko pašam paskrūvēt. Projektēto iekārtas, taisot rasējumus un rakstot aparātu specifikācijas, jāskatās, vai tas, ko esi uzzīmējis, arī darbosies, vai mehānisms strādās.» Atis piedalījies vairāku iekārtu radīšanā, bet pats visvairāk lepojas ar to, ka pielicis roku DNS bioloģijai robotu tapšanā. «Tā ir ļoti sarežģīta inovatīva iekārta, ļoti smalka, ar ļoti lielu precizitāti. Ar tās palīdzību uz mazas stikla plāksnītes tiek sīkus analizējamā materiāla punktiņus — plāksnīte ir tikai 2x2 cm, bet punktiņš — ap 30 000,» Atis skaidro.

Šādu specifisku aparātu izveidē, kas atvieglo darbu cilvēkiem laboratorijās, Latvijā nebūt neapgalvojot, citām pasaulē valstīm. «Ir, protams, lielle ražošanas giganti,

CV

Vārds, uzvārds: Atis Vilkājs

Vecums: 24

Izglītība: bakalaura un maģistra grāds, kā arī iesāktas doktorantūras studijas inženierzinātnēs, mehānikā un mašīnbūvē Rīgas Tehniskajā universitātē

Pirmals darbs: tirdzniecības menedžeris *SIA Serpantins*

Pašreizējais darbs: inženieris projektētājs *SIA Biosan*

Hobji: basketbols

kas atstījušies gaļu desmitiem un varbūt spēj radīt sarežģītākas iekārtas, bet arī mēs turam līdz,» saka Atis. Bezdarbībā klēpi saliktām rokām nav jāsež, pasūtījumu daudz, nemītiģi arī tiekot izdomāti dažādi jauninājumi jau esošajos aparātos. Ja parvērtos iespēja pastrādāt līdzīgā uzņēmumā ārzemēs, Atis tomēr pieļauj, ka šim kārdinājumam, iespējams, ļautos. «Ļur arī aldzīņas lielākas.»

Ja patik, ir viegli

Iespēja pieiet darbam radoši Atim šķiet vispievilcīgākā, lai gan par plusu esot uzskatāma arī biroja vide, kur silti, ērti un strādāt var ar kafijas krūzi blakus. Darbs prasa rūpību un uzmanību, dažkārt arī pacietību, lai nonāktu līdz vēlamajam rezultātam, bet Atis atzīst, ka nekā grūta tur

neesot. «Vienkārši zini, kas tev jādara, un dari. Ja patik, tad ir viegli.» Inženierzinātnēs viņš uzskata par ļoti interesantu un pieprasītu jomu, kur turklāt arī atalgojums vīdēji ir augstāks nekā citās sfērās. Bet, ja būtu zinājis, kur strādās, jau vidusskolā būtu pievērsis lielāku uzmanību atsevišķām lietām — piemēram, fizikai. Noderētu arī pamatīgākas zināšanas par metālapstrādi un dažādiem materiāliem. Tomēr nekas nav nokavēts — jaunus zināšanas uzkrājas darba procesā.

Strādājot ar aparātiem, regulāra lieta ir pozicionēšana. «Ļajā virzienā — pozicionēšana, robotika — eju arī studijās. Rakstīšu par to disertāciju,» Atis stāsta un atzīst, ka doktorantūrā iestājies gan tāpēc, lai pilnveidotos un «ievilkto ķeksīti paša dzīvē», gan tāpēc, lai izmantotu izdevību studēt par valsts budžeta līdzekļiem, gan citu mudināts. Lai gan patlaban topošajiem doktoriem obligātā publikāciju rakstīšana un piedalīšanās zinātniskajās konferencēs Atim ir kā otrs darbs, akadēmiskā karjera viņu tomēr nevilina un profesionālo nākotni viņš saista ar praktisko jomu. Nebūtu slikti kādreiz būt sava uzņēmuma vadītājam, var gadīties, ka tad arī sanāktu pārcelties tuvak dzimtajai pusei — Bebreņei, prāto Atis, kura dzīve patlaban griežas ap galvaspilsētu. ♦